

Érettségi feladatok gyűjteménye

Magyar történelem

Középszint

2005–2016

Megoldások

Érettségi feladatok gyűjteménye – Magyar történelem – Középszint – Megoldások – 2

Az eredeti feladatsorok és javítási útmutatók lelőhelye:

<https://www.oktatas.hu/koznevelas/erettsegi/feladatsorok>

Összeállította: Rigó Balázs, Fekete Bálint

2018

A megjelenést az *Újkor.hu* – *A velünk élő történelem* tette lehetővé.

www.ujkor.hu

1. A térképvázlat a magyar nép vándorlását mutatja. (K/5)

Töltse ki a táblázatot! Használja a Történelmi atlaszt! (Elemenként 0,5 pont.)

Leírás	Földrajzi név	Betűjele a térképen
a)	Levédia	D
b)	Etelköz	F
c)	Kárpát-medence	C
d)	Vereckei-hágó <i> vagy </i> az Erdős-Kárpátok valamelyik hágója	G
e)	Ural	A

2. A feladat a honfoglaláshoz és a letelepedéshez kapcsolódik. (K/4)

Kapcsolja a szövegleírásokhoz a megfelelő helyszíneket! Írja a térképen található számokat a szövegek melletti négyszögekbe! (Elemenként 1 pont.)

a) 4; b) 2; c) 1; d) 3

3. A feladat a honfoglaló magyarság társadalmával kapcsolatos. (K/3)

Egészítse ki a honfoglalás kori magyar társadalomról szóló szöveget a hiányzó kifejezésekkel! Válasszon a felsoroltak közül! (Négy szakkifejezés felesleges.) (Elemenként 1 pont.)

a) kettős fejedelemség; b) törzs; c) kalandozások

4. A feladat a magyar honfoglalással kapcsolatos. (K/4)

Oldja meg a feladatokat a térképvázlat és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

a) B); b) 1.; c) több lombos erdő / kevesebb (erdős) sztyepp; sűrűbb vízhálózat; hegyek által körülvevett terület (A pontosvesszővel elválasztott válaszelemek közül kettő fogadható el. A válaszok bármilyen sorrendben és más megfogalmazásban is elfogadhatóak.)

5. A feladat a Szent István-i államhatalom jellemzőivel kapcsolatos. (K/4)

Oldja meg a feladatokat az ábra és a szöveg alapján!

a) vármegye *vagy* vármegyék (0,5 pont)

b) pl. a vármegyék irányítói *vagy* a királyi hatalom képviselői (1 pont)

c) egyházi hatalom, világi hatalom (elemenként 0,5 pont)

d) szolga, vitéz *vagy* gazdagabb ember, „népből való ember” *vagy* közrendű (elemenként 0,5 pont)

6. Az alábbi feladat az Árpád-korra vonatkozik. (K/4)

Töltse ki a táblázatot az Aranybulla pontjainak tanulmányozása után! (Elemenként 1 pont)

a) 31. *vagy* 17.; b) 17.; c) 24.; d) 19.

7. A feladat Magyarország középkori történelméhez kapcsolódik. (K/4)

Döntse el az Aranybulla szövege alapján az állításokról, hogy igazak vagy hamisak! Írjon X jelet a táblázat megfelelő helyére! (Ha az állítás bármelyik eleme helytelen, akkor az állítás hamis!) (Elemenként 1 pont.)

a) hamis; b) igaz; c) igaz; d) igaz

8. A feladat Magyarország középkori történelmére vonatkozik. (K/4)

Döntse el a forrás és ismeretei alapján, igazak vagy hamisak az állítások! *Tegyen X jelet választott állításához!* (Elemenként 0,5 pont)

a) igaz; b) igaz *vagy* hamis; c) igaz; d) hamis; e) igaz; f) igaz; g) hamis; h) hamis

9. A feladat Magyarország középkori történelméhez kapcsolódik. (K/3)

Válaszoljon a kérdésekre a források és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont)

a) a birtokok visszavétele; b) A); c) 2

10. A feladat a középkori Magyarország történetéhez kapcsolódik. (K/4)

Írja be a táblázatba a magyarázatokhoz a megfelelő fogalmak betűjelét! *Egy fogalom kimarad!* (Elemenként 1 pont.)

a) B; b) D; c) A; d) E

11. A következő feladat a középkori királyi jövedelmekkel kapcsolatos. (K/4)

Válaszoljon a kérdésekre az ábrák és saját ismeretei alapján!

a) Károly Róbert (0,5 pont)

b) A királyi birtokok eladományozása. *(Más, hasonló értelmű megoldás is elfogadható!)* (1 pont)

c) harmincad (0,5 pont)

d) jobbágyok (1 pont)

e) Pl.: Az ország gazdasági fejlődése, *vagy* a pénzgazdálkodásra való áttérés, *vagy* a bányászat fejlődése stb. *(Más, hasonló értelmű megoldás is elfogadható!)* (1 pont)

12. A feladat a XV. századi magyarországi törökellenes küzdelmekhez kapcsolódik. (K/5)

A forrás és ismeretei segítségével válaszoljon a kérdésekre! (Elemenként 1 pont.)

a) Hunyadi János; b) Mohamednek kiváló tüzérsége volt.; c) 1456; d) A, D

13. A feladat Magyarország XV. századi történelmére vonatkozik. (K/3)

Válaszoljon a kérdésekre a forrás és ismeretei segítségével! (Elemenként 0,5 pont)

a) szokatlannak tartja;

b) tanítani csak az tud aki tanult és/vagy a tudást pedig *vagy* felülről sugalmazzák, *vagy* buzgalommal és fáradtsággal nyerjük el;

c) 1. az Apostolra *vagy* apostolokra *vagy* Bibliára *vagy* Újszövetségre, 2. Catora *vagy* antik/római szenátorra, politikusra *(Más, hasonló értelmű helyes válasz is elfogadható.)*

d) 1. Az Apostolra, mert a Szentírás a középkori ember és humanisták számára egyaránt tekintélynek számított., 2. Catora, mert az antik/római műveltségismény egyik képviselője volt *vagy* az antik műveltséget tartották a humanisták követendő példának. *(Más, hasonló értelmű helyes válasz is elfogadható.)*

14. A feladat a XIV–XV. századi magyar történelemre vonatkozik. (K/6)

Írja a megjelölt helyre a megfelelő történelmi fogalmat! (Elemenként 1 pont.)

a) bandérium; b) Corvina/corvinák; c) fekete sereg; d) harmincad (vám) *vagy* koronavám; e) kapuadó; f) kilenced

15. A feladat Hunyadi Mátyás uralkodásával kapcsolatos. (K/4)

A források és ismeretei segítségével válaszoljon a kérdésekre! Használja a középiskolai történelmi atlaszt!

a) Hunyadi Mátyás;

b) Mátyás uralkodása első időszakának jellemzői (1463/64 előtti korszak): 2, 4;

Mátyás uralkodásának jellemzői a Szent Koronával történt kormányzás után: 1, 3, 5, 6;

c) 3.

16. A feladat a középkori Magyarország történetére vonatkozik. (K/5)

a) **A)** I. Károly (Róbert); **B)** I. (Szent) István; **C)** IV. Béla; **D)** I. (Hunyadi, Corvin) Mátyás; **E)** II. András;

F) I. Ulászló; **G)** II. Lajos; **H)** I. (Szent) István

b) H) – E) – D) – G)

17. A feladat a középkori magyar városfejlődéssel kapcsolatos. (K/4)

Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével!

a) hegy és síkság találkozása, bánya(kincsek), folyó *(Bármelyik két válasz elfogadható. Más, tartalmilag azonos, illetve a felsoroltakon belüli konkrétabb válasz [pl. aranybánya, Duna] is elfogadható, amennyiben a forrásokon alapul.)* (Elemenként 1 pont.)

b) A városlakók többsége idegen / német származású volt. *(Más, tartalmilag azonos válasz is elfogadható.)* (1 pont)

c) 1. (1 pont)

18. A feladat Magyarország középkori történetéhez kapcsolódik. (K/4)

Állapítsa meg, melyik magyar uralkodóra vonatkoznak az alábbi forrásrészletek! Írja a királyok nevét a pontozott vonalra! (Elemenként 1 pont.)

a) IV. Béla; b) II. András vagy II. Endre; c) I. István vagy Szent István; d) Károly Róbert vagy I. Károly

19. A feladat a középkori magyar városfejlődéshez kapcsolódik. (K/4)

Csoportosítsa a képeket és a meghatározásokat! Írja be a képek és a meghatározások betűjelét a táblázat megfelelő mezőjébe! (Elemenként 0,5 pont.)

szabad királyi város: a), g); **bányaváros:** c), e); **mezőváros:** b), d), f), h)

(A helyes válaszok eltérő sorrendben is elfogadhatók.)

(Elfogadható még, ha a c) betűjelet a vizsgázó nem a bányaváros, hanem a szabad királyi város oszlopába írta.)

20. A feladat a mohácsi csata időszakával kapcsolatos. (K/3)

Válaszoljon a kérdésekre a forrás és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

a) II. Lajos; b) Jagelló; c) A bárók és a köznemesség a király hadba hívó parancsa ellenére vonakodtak gyülekezni a magyar táborba *(Más helyes válasz is elfogadható.)*

21. A feladat a mohácsi csatához kapcsolódik. (K/4)

Oldja meg a feladatot a forrás és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

a) Oszmán Birodalom / Török Birodalom / oszmán(ok) / török(ök); b) (I. vagy II.) Szulejmán;

c) II. Lajos; d) nehézlovasság / páncélos lovasság / lovagok *(Elfogadható még: lovasság.)*

22. A feladat a XIV. századi magyar gazdaságtörténethez kapcsolódik. (K/4)

Válaszoljon a kérdésekre a forrás és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

a) kapudó; b) (jobbágy)telek / porta; c) (arany)forint; d) Károly Róbert / I. Károly

23. A feladat Károly Róbert gazdasági reformjaival kapcsolatos. (K/4)

Oldja meg a feladatokat a forrás és ismeretei segítségével!

a) Egységes / értékálló pénz(ek) megteremtése. *(Tartalmilag hasonló, más helyes válasz is elfogadható.)* (1 pont) b) (nemesfém- / érc)bányászat, pénzverés *(A válaszok fordított sorrendben és más megfogalmazásban is elfogadhatóak.)* (Elemenként 0,5 pont.)

c) forint (1 pont)

d) 2. (1 pont)

24. A feladat a középkori Magyarország kultúrájával kapcsolatos. (K/4)

Oldja meg a feladatokat a képek és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

a) C; b) Visegrád; c) gótikus (stílus)/gótika; d) román (stílus)/romanika

25. A feladat IV. Béla uralkodásával kapcsolatos. (K/4)

Állapítsa meg, mely társadalmi csoportokhoz köthetőek a források! A felsorolt társadalmi csoportok közül válasszon! Írja a megfelelő társadalmi csoport sorszámát a forrás után található vonalra! Két társadalmi csoport kimarad. (Elemenként 1 pont.)

a) 6.; b) 1.; c) 3.; d) 2.

26. A feladat a Hunyadiak korával kapcsolatos. (K/3)

Nevezze meg azt a középkori települést, amelynek váráról szól a forrás! (Elemenként 1 pont.)

a) Nándorfehérvár; b) Esztergom; c) Buda

27. A feladat a magyar államalapítással kapcsolatos. (K/4)

Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

a) 3., 4.; b) 1.; c) (királyi) vármegye *(Elfogadható még: várispánság; a megye nem fogadható el.)*

* 28. Az alábbi feladat Hunyadi Mátyás uralkodásához kapcsolódik. (K/4)

Döntse el a két forrásrészlet adatainak felhasználásával, hogy a Mátyásra vonatkozó megállapítások igazak-e vagy hamisak! Választását + jellel jelölje! (Elemenként 1 pont)

a) hamis; b) hamis; c) igaz; d) igaz

29. A feladat a honfoglaló magyarság harcmódjára és életmódjára vonatkozik. (K/4)

Döntse el a forráshoz kapcsolódó állításokról, hogy igazak vagy hamisak! Választását X jellel jelölje! (Elemenként 1 pont.)

a) igaz; b) hamis; c) hamis; d) hamis

30. A feladat a XIV. századi magyar történelemmel kapcsolatos. (K/5)

Karikázza be a forrás felhasználásával a helyes állítás sorszámát! Egy válaszcsoporthban csak egy helyes állítás van! (Elemenként 1 pont.)

a) 2.; b) 2.; c) 1.; d) 3.; e) 1.

31. A feladat Károly Róbert gazdaságpolitikájára vonatkozik. (K/5)

A források és ismeretei alapján válaszoljon az alábbi kérdésekre!

a) bor, réz (Elemenként 0,5 pont.); **b)** Pl.: fűszer, német vászon, posztó, fémipari termék (Elemenként 0,5 pont.); **c)** (Elemenként 1 pont.) 1. harmincadvám *vagy* harmincad; 2. aranyforint *vagy* forint *vagy* aranypénz; 3. kapuadó

32. A feladat a középkori magyar történelemre vonatkozik. (K/4)

Töltse ki a táblázatot a forrás és ismeretei segítségével! Válaszát X jellel jelölje! (Elemenként 0,5 pont.)

a) hamis; **b)** igaz; **c)** igaz; **d)** hamis; **e)** hamis; **f)** hamis; **g)** igaz; **h)** igaz

33. A feladat az Árpád-kor történelmére vonatkozik. (K/6)

Ismerje fel a magyarázat alapján a történelmi fogalmat! (Elemenként 1 pont.)

a) Aranybulla; **b)** familiaritás; **c)** kódex; **d)** ispán; **e)** nádor; **f)** regálé

34. A feladat Károly Róbert gazdaságpolitikájához kapcsolódik. (K/3)

Válaszoljon a kérdésekre a források és ismeretei segítségével!

a) Pl.: élőállat (marha), bor, (feldolgozatlan nemes- és színes)fémek (arany, réz) *(Két jó elemet lehet elfogadni.)* (Elemenként 0,5 pont.)

b) (csehországi) bányászok betelepítése *vagy* a nemesfémbánya a földbirtokos nemesek tulajdonában marad *vagy* a földesurak megkapják a bányabér harmadát *(Két jó elemet lehet elfogadni. Más, tartalmilag helyes válasz is elfogadható.)* (Elemenként 0,5 pont.)

c) bevezette a kapuadót (1 pont)

35. A feladat a magyar nép őstörténetéhez kapcsolódik. (K/4)

Határozza meg a térkép és ismeretei segítségével, melyik feltételezett magyar szállásterülethez kapcsolhatók az alábbi meghatározások! Írja a megfelelő szállásterület nevét a táblázatba! Egy szállásterület neve több helyen is szerepelhet. (Elemenként 1 pont.)

a) Magna Hungaria; **b)** Etelköz; **c)** Magna Hungaria; **d)** Etelköz

36. A feladat Hunyadi János törökellenes hadjárataihoz kapcsolódik. (K/3)

Azonosítsa ismeretei és a középiskolai történelmi atlasz segítségével Thuróczy János A magyarok krónikája c. művében bemutatott hadi eseményeket! (Elemenként 1 pont.)

a) hosszú hadjárat; **b)** várnai csata/vereség; **c)** nándorfehérvári ostrom/győzelem

37. A feladat a magyar államalapítással kapcsolatos. (K/4)

Oldja meg a feladatokat a forrás és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

a) Géza fejedelem / I. (Szent) István; **b)** bencés (rend) / (Szent) Benedek-rend; **c)** Koppány; **d)** tized

38. A feladat a magyar őstörténettel kapcsolatos. (K/3)

Oldja meg a feladatot a források és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

a) 1.; **b)** 2.; **c)** 3

1. A feladat a végvári küzdelmekre vonatkozik. (K/3)

Állítsa növekvő időrendbe a források által felidézett eseményeket! Írja az esemény betűjelét a táblázat megfelelő sorszámába! (Elemenként 1 pont.)

1) c); 2) b); 3) a)

2. A feladat a XV-XVI. századi várháborúk időszakával kapcsolatos. (K/5)

Nevezze meg a leírásokban szereplő városokat, és rendelje hozzá a mellékelt térképen a megfelelő számokat! (Elemenként 1 pont.)

a) Temesvár, 3.; b) Szigetvár, 1.; c) Eger, 4.; d) Mohács, 2.; e) Nándorfehérvár, 7.

3. A következő feladat a XVII. századi Erdély társadalmára vonatkozik. (K/4)

Húzza alá a helyes megoldást a mellékelt források tanulmányozása után! (Elemenként 1 pont.)

a) 4.; b) 1.; c) 1.; d) 3.

4. A feladat a Rákóczi-szabadságharcra vonatkozik. (K/4)

Döntse el, mely forrásrészletek igazak a táblázatban szereplő állítások! Írja a forrásrészletek betűjeleit a táblázat megfelelő soraiba! Egy állításhoz egy forrásrészlet tartozik. Egy forrásrészlet kimarad. (Elemenként 1 pont.)

a) C); b) A); c) E); d) B)

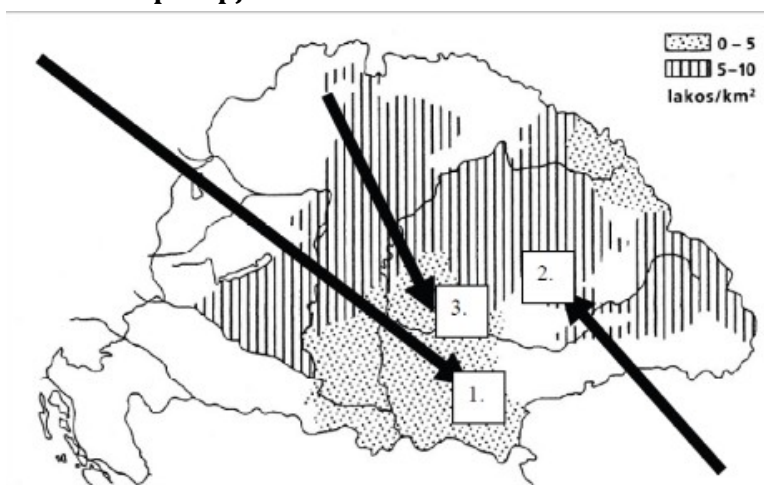
5. A feladat a Rákóczi-szabadságharcot lezáró szatmári békéhez kapcsolódik. (K/4)

Válaszoljon a forrás és ismeretei alapján a kérdésekre!

a) (Elemenként 0,5 pont.) 1. Igen, 2. Nem, 3. Igen, 4. Nem; b) „[...] Magyarország és Erdély jogait, kiváltságait és szabadságjogait szentül és sértetlenül megtartjuk [...]” (1 pont); c) az Aranybulla (0,5 pont); d) az ellenállási záradék/jog (0,5 pont)

6. A feladat Magyarország XVIII. századi történelmére vonatkozik. (K/5)

Oldja meg ismeretei és a térkép alapján a feladatokat!

a) 1) németek (svábok) (0,5 pont); 2) románok (0,5 pont); 3) szlovákok (0,5 pont);

b) A török hódítás vagy a török elleni felszabadító harcok következtében az ország népessége jelentősen csökkent, egész területek néptelenedtek el vagy a be- és áttelepülők gazdasági lehetőségeihez, adókedvezményekhez jutottak. (1 pont) (Más, tartalmilag helyes megoldás is elfogadható.);

c) III. Károly *vagy* Mária Terézia *vagy* II. József (1 pont)

7. A feladat a magyarországi jobbágykérdés XVIII. századi történetére vonatkozik. (K/4)

Döntse el ismeretei és a forrás alapján, igazak vagy hamisak a következő állítások! Választását X jellel jelölje! (Elemenként 0,5 pont.)

a) hamis; b) igaz; c) hamis; d) igaz; e) hamis; f) igaz; g) igaz; h) hamis

8. A feladat II. József uralkodásával kapcsolatos. (K/3)

Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével!

a) B), E), F) (Elemenként 0,5 pont.); b) nem koronáztatta meg magát magyar királynak (1 pont) *(Más, tartalmilag helyes válasz is elfogadható.)*; c) 1790 (0,5 pont)

9. A feladat Magyarország XVI. századi történetére vonatkozik. (K/6)

A forrás és ismeretei segítségével állapítsa meg, hogy a következő állítások igazak-e vagy hamisak! Válaszát X jellel jelölje! *(Elemenként 1 pont.)*

a) igaz; b) hamis; c) igaz; d) hamis; e) igaz; f) hamis

10. A feladat Mária Terézia oktatáspolitikájával kapcsolatos. (K/4)

Válaszoljon a kérdésekre a forrás és ismeretei segítségével!

a) Pl. keresztény nevelés *vagy* az életre, a leendő foglalkozásra nevelés (kétkezi munka) *vagy* alpműveltség a továbbtanuláshoz *(Más, tartalmilag helyes válasz is elfogadható.)* (Elemenként 0,5 pont.)

b) 1. gimnázium, 2. akadémia (Elemenként 0,5 pont.)

c) Az oktatási rendszer szerkezetét *vagy* az egymásra épülő iskolatípusokat *vagy* a végzettséggel betölthető állásokat. *(Más, tartalmilag helyes válasz is elfogadható.)* (1 pont)

d) felvilágosult abszolútizmus (1 pont)

11. A következő feladat a Rákóczi-szabadságharc fordulópontjaihoz kapcsolódik. (K/4)

Párosítsa a Rákóczi-szabadságharc fordulópontját jelentő eseményeket az esemény helyszínével és a hozzájuk tartozó forrásokkal! A helyszínek nevét és a források betűjelét írja a táblázat megfelelő helyére! Egy helyszín kimarad. (Elemenként 0,5 pont.)

Az esemény megnevezése	Helyszín	Forrás száma
Sikeres kuruc hadjárat	Dunántúl	2.)
Az országgyűlés kimondja a Habsburg-ház trónfosztását	Ónod	3.)
Kuruc csatavesztés	Trencsén	1.)
Fegyverletétek (ténylegesen: zászlóletétel)	Majtény	4.)

12. A feladat a XVIII. századi Magyarország népesedési viszonyaira vonatkozik. (K/5)

Válaszoljon a kérdésekre! *(Elemenként 0,5 pont.)*

a) Német (sváb); b) Pl.: király / uralkodó (nevesítve is lehet); földbirtokosság (nevesítve is lehet); udvari kamara; az ezt befolyásoló történelmi tényezők valamelyike (pl. államérdek, munkaerőpótlás, germanizálás, katolizálás, adófizetők számának növelése); c) Pl.: szerbek, (rácok), románok (oláhok), ruszinok/ruténok, cigányok, zsidók; d) 41,6%: magyar; 10,7%: szlovák.; e) Pl.: cigányok, zsidók, görögök, örmények, szlovénok (vendek), lengyelek; f) 3,9 millió

13. A feladat Mária Terézia tevékenységéhez kapcsolódik. (K/4)

Válaszoljon a kérdésekre a forrás és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

a) vámrendelet *vagy* kettős vámrendelet; **b)** Magyarország a Birodalom többi tartományát lássa el mezőgazdasági termékekkel, (s ne vigyék ki ezeket a Birodalmon kívülre) *(Minden hasonló értelmű válasz elfogadható.); c)* A vámrendelet akadályozta / nem segítette elő a magyar ipar fejlődését *(Minden hasonló értelmű válasz elfogadható.); d)* Urbárium (Úrbéri rendelet)

14. A feladat Magyarország XVIII. századi társadalmával kapcsolatos. (K/4)

Döntse el a források és ismeretei segítségével, hogy igazak vagy hamisak az állítások! Írjon X jelet a táblázat megfelelő helyére! (Elemenként 1 pont.)

a) Igaz; **b)** Hamis; **c)** Hamis; **d)** Igaz

15. A feladat a XVI-XVII. századi Erdély etnikai és vallási viszonyaival kapcsolatos. (K/4)

Oldja meg a feladatot a források és ismeretei segítségével!

a) (Elemenként 0,5 pont.)

Terület	A térkép mintázat betűjele	A leírás sorszáma
Magyar vármegyék	A)	2.
Székely székek	C)	3.
Szász székek	B)	1.

b) román (oláh, vlach) (1 pont)

16. A feladat Mária Terézia reformjaival kapcsolatos. (K/4)

Az alábbi táblázatok azt mutatják, hogy egy egésztelkes jobbágy milyen földeket használt és milyen fontosabb adókkal, járadékokkal tartozott a földesurának az úrbéri rendelet értelmében. Írja be a táblázatok kipontozott helyeire a megfelelő kifejezéseket! *A felsoroltak közül válasszon! Három kifejezést nem kell beírnia.* (Elemenként 1 pont.)

a) szántó; **b)** legelő; **c)** robot; **d)** kilenced

17. A feladat a török elleni küzdelmek történetéhez kapcsolódik. (K/4)

A vaktérképen a korszak fontos csatáinak, várostromainak helyszínét jelöltük be. Párosítsa az alábbi történelmi, illetve irodalmi forrásokat a bejelölt helyszínekkel! Írja a vaktérképen jelölt helyszínek sorszámát a táblázat megfelelő mezőjébe! *Három helyszín kimarad.* (Elemenként 1 pont.)

A) 4.; B) 5.; C) 3.; D) 2.

18. A feladat a XVII. századi Magyarország kulturális életével kapcsolatos. (K/4)

Oldja meg a feladatokat a térképvázlat és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

a) református / kálvinista (egyház) *(A „protestáns” kifejezés nem fogadható el válaszként.); b)* Nagyszombat; **c)** Pázmány Péter; **d)** (török) hódoltság / Hódoltság

19. A feladat a XVIII. századi Magyarország gazdaságával kapcsolatos. (K/4)

Döntse el a források és ismeretei segítségével, hogy a Mária Terézia vámrendeletére vonatkozó állítások közül melyik a helyes! Karikázza be a helyes állítás sorszámát! Feladatrészenként egy sorszámot karikázzon be! (Elemenként 1 pont.)

a) 2.; b) 3.; c) 1.; d) 2.

20. A feladat a magyarországi török hódításhoz és a végvári küzdelmekhez kapcsolódik. (K/4)

A XVI. század jelentős csatáinak, várfoglalásainak leírását olvashatja, a térképen pedig az események helyszínét látja bejelölve. Párosítsa a leírásokat a térképen látható sorszámokkal! Írja a megfelelő sorszámot a leírás melletti mezőbe! Három helyszín kimarad. (Elemenként 1 pont.)

a) 5.; b) 4.; c) 2.; d) 3.

21. A feladat a magyarországi reformáció korával kapcsolatos. (K/4)

Töltse ki a táblázatot a források és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

a) C); b) B; c) A; d) B)

22. A feladat a Rákóczi-szabadságharccal kapcsolatos. (K/4)

Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével!

a) A helyes sorrend esetén: 1 pont. B), C), A); b) kuruc(ok) (1 pont); c) 3. (1 pont); d) trónfosztás / detronizáció (1 pont)

23. A feladat Erdély XVIII-XIX. századi történetére vonatkozik. (K/4)

Oldja meg a feladatokat táblázat és a Történelmi atlasz alapján! (Elemenként 1 pont)

a) jelentősen nőtt; b) román; c) a többi területen volt; d) szász

1. Az alábbi feladat az 1848-49-es forradalom és szabadságharcra vonatkozik. (K/5)

Tegye időrendi sorrendbe sorszámozással a felsorolt eseményeket, (1 pont) majd írja az esemény betűjelét a térkép megjelölt helyszínéhez! (Elemenként 1 pont)

a) 3.; b) 4.; c) 2.; d) 1. (Helyes sorrend 1 pont)

a) Debrecen, b) Komárom, c) Pákozd, d) Pozsony (Bejelölés elemenként 1 pont) *(Ha a tanuló a városokat a sorszámokkal jelzi helyesen, akkor is elfogadható a válasz!)*

2. A feladat a XIX. századi Magyarországra vonatkozik. (K/4)

Tanulmányozza a táblázatok adatait! Húzza alá a helyes választ az adatsorok alapján! (Elemenként 1 pont.)

a) 1900.; b) kis mértékben nőtt; c) szlovák; d) asszimiláció

3. A feladat az 1848–49-es polgári forradalommal kapcsolatos. (K/4)

Válaszoljon a kérdésekre a forrás felhasználásával!

a) törvényhozás *vagy* országgyűlés (1 pont); b) népképviseleti (0,5 pont), kétkamarás (0,5 pont); c) ha nem fogadja el a (következő évi) költségvetést (1 pont); d) április 11. (1 pont)

4. A feladat az 1848-as áprilisi törvényekkel kapcsolatos. (K/5)

Egészítse ki a törvénycikkek szövegének segítségével a hiányos újsághírt, tudósítást! (Elemenként 1 pont.)

a) miniszter; b) (legalább) 20; c) férfi; d)–e) vagyonnal rendelkezik és/vagy 24. évét betöltötte; *vagy* választó *vagy* magyarul tud *vagy* a magyar nyelvet beszéli *(A felsoroltak közül bármely két elem!)*

5. A feladat a dualista állam politikai működéséhez/felépítéséhez kapcsolódik. (K/3)

Tanulmányozza az ábrát, majd ismeretei felhasználásával nevezze meg a betűjellel jelölt hiányzó elemeket! (Elemenként 1 pont.)

a) közös uralkodó *vagy* Ferenc József; b) közös minisztériumok *vagy* közös ügyek; c) (felelős) kormány

6. A feladat a kiegyezésre vonatkozik. (K/5)

A szöveg alkotója tartalmi hibákat vétett. Keresse meg a hibás szövegelemeket! Írja a táblázatba a tartalmilag téves szavakat (állításokat) a javítással együtt! (Elemenként 0,5 pont.)

a) Osztrák Királyság Osztrák Császárság; b) V. Ferdinánd I. Ferenc József *vagy* Ferenc József; c) ...az uralkodónak felelős ...a parlamentnek (az országgyűlésnek) felelős; d) oktatásügy külügy; e) latin német

7. A feladat Magyarország reformkori történetére vonatkozik. (K/4)

A szöveg alkotója tartalmi hibákat vétett. Keresse meg ismeretei alapján a hibás szövegelemeket! Írja a táblázatba a téves szavakat (állításokat) a javítással együtt! (Elemenként 0,5 pont.)

a) ... 1817-ben / ... 1830-ban;

b) Széchenyi alapította a Védegyletet / Kossuth alapította a Védegyletet;

c) ... a magyar honvédség kifejlődését segítse / ... a magyar gazdaság kifejlődését segítse;

d) ... a Deák Ferenc vezette kormány / ... a Batthyány Lajos vezette kormány

8. A feladat a dualizmus kori Magyarország történetéhez kapcsolódik. (K/3)

Készítsen jelmagyarázatot az alábbi térképhez! Töltse ki a táblázatot! Használja a középiskolai történelmi atlaszt! (Elemenként 0,5 pont.)

2. német/szász és sváb; 3. szlovák; 4. román; 5. ruszin; 6. horvát; 7. szerb (A népcsoportok általánosan használt más elnevezése is elfogadható.)

9. A feladat a XIX. század magyar társadalmára vonatkozik. (K/4)

Oldja meg a feladatokat a forrás és ismeretei segítségével!

a) Pl.: alárendelt, függő, ellenőrzött (0,5 pont); háztartással kapcsolatos munkák irányítása vagy az asszonyok irányítása (0,5 pont); valamennyi házi munka elvégzése/szervezése (0,5 pont) (Más, hasonló értelmű helyes válasz is elfogadható.)

b) Pl. szántás vagy vetés (0,5 pont) (Más, hasonló értelmű helyes válasz is elfogadható.)

c) az agrártársadalmak jellemző alakja (1 pont)

d) Nagycsalád, több együtt élő család a családfő (gazda) irányításával szemben a házaspárból (és kiskorú gyermekeikből) álló polgári családtípussal. (1 pont) (Más, hasonló értelmű helyes válasz is elfogadható.)

10. A feladat a reformkori magyar társadalomhoz és életmódhoz kapcsolódik. (K/4)

Egészítse ki az alábbi táblázatot! Írja a betűjelek mellé a megfelelő társadalmi csoport nevét! (Elemenként 1 pont.)

a) kunok vagy jászok vagy székelyek vagy hajdúk; **b)** (szabad királyi városi) polgárság; **c)** jobbágyság vagy parasztság; **d)** telkes jobbágyok vagy birtokos jobbágyok

11. A feladat a gazdasági kiegyezéshez kapcsolódik. (K/3)

Válaszoljon a kérdésekre a forrás és ismeretei segítségével! (Elemenként 0,5 pont.)

a) 1. államadósság, 2. közös ügyek költségei; **b)** 1. közös vámhatár/vámterület, 2. közös pénz, 3. súly- és mértékrendszer; **c)** posta- és távirdaügy (A válaszok más megfogalmazásban is elfogadhatók, amennyiben tartalmilag helyesek. Az a) és b) feladatban a válaszok sorrendje tetszőleges.)

12. A feladat a reformkorhoz és az 1848-as márciusi forradalomhoz kapcsolódik. (K/5)

Írja be a táblázatba a forrás segítségével a meghatározásoknak megfelelő fogalomnak a nevét, majd jelölje meg előfordulásának sorszámát a 12 pont szövegében! (Elemenként 0,5 pont.)

a) cenzúra, 1.; **b)** közteherviselés vagy közös teherviselés, 6.; **c)** jobbágyfelszabadítás vagy úrbéri viszonyok megszüntetése vagy kötelező örökváltság, 7.; **d)** (felelős) minisztérium / kormány, 2.; **e)** sajtószabadság, 1.

13. A feladat az életmód változásához kapcsolódik a XIX-XX. század fordulóján Magyarországon. (K/4)

Húzza alá a helyes mondatemet a forrás és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

a) 2. Anglia.; **b)** 3. egyre népszerűbb lett, de még csak az elit körében.; **c)** 1. a vasúthálózat kiépítése és üzemeltetése tette szükségessé.; **d)** 1. a körutak és sugárutak.

14. A feladat az 1848–49-es forradalom és szabadságharc történetéhez kapcsolódik. (K/4)

Milyen szervezet felállításáról vagy milyen intézkedés bevezetéséről rendelkeznek az áprilisi törvények alábbi törvénycikkei? Írja a szervezet vagy intézkedés nevét a vonalra! (Elemenként 1 pont.)

a) (független) felelős kormány vagy minisztérium; **b)** sajtószabadság vagy cenzúra eltörlése; **c)** nemzetőrség vagy nemzeti őrsereg; **d)** jobbágyfelszabadítás vagy úrbéri viszonyok eltörlése (Minden hasonló értelmű válasz elfogadható.)

15. A feladat az osztrák–magyar kiegyezéssel kapcsolatos. (K/5)

Az osztrák–magyar kiegyezési rendszert bemutató ábra és ismeretei segítségével válaszoljon a kérdésekre!

a) A), D) (Elemenként 0,5 pont, összesen 1 pont.); **b)** C) (1 pont); **c)** Osztrák–Magyar Monarchia (1 pont); **d)** 1867–1918 (Elemenként 0,5 pont, összesen 1 pont.); **e)** Deák Ferenc (1 pont)

16. A feladat az 1848/49-es forradalomhoz és szabadságharchoz kapcsolódik. (K/4)

Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei alapján!

a) (Elemenként 1 pont.) 1. Arad, 2. Pest (Elfogadható még: Pest-Buda, Buda-Pest, Budapest.), 3. Pákozd (-Sukoró)

b) A helyes sorrend (1 pont): 2., 3., 1.

17. A feladat az életmód változásaihoz kapcsolódik a XIX–XX. század fordulójának Magyarországn. (K/3)

Nevezze meg a képeken ábrázolt jelenségek elterjedéséhez hozzájáruló intézkedést, újdonságot vagy változást! (Elemenként 1 pont.)

a) a tankötelezettség bevezetése vagy az elemi oktatás kötelezővé tétele vagy a népiskolai törvény (megalkotása) (Más, tartalmilag azonos válasz is elfogadható.); **b)** gyár; **c)** a vasúthálózat kiépülése vagy vasútépítés (Más, tartalmilag azonos válasz is elfogadható.)

18. A feladat a dualizmus korának gazdaságtörténetéhez kapcsolódik. (K/4)

Döntse el az adatok alapján, hogy az állítások igazak vagy hamisak! Írjon X jelet a táblázat megfelelő helyére! (Ha az állítás bármelyik eleme helytelen, akkor az állítás hamis.) (Elemenként 1 pont.)

a) Hamis; **b)** Igaz; **c)** Igaz; **d)** Igaz

19. A feladat a reformkori Magyarország történetéhez kapcsolódik. (K/4)

Oldja meg a feladatokat a forrás és ismeretei segítségével!

a) 2. (0,5 pont); **b)** latin (1 pont); **c)** A magyar lett az államnyelv. (Más, tartalmilag azonos válasz is elfogadható.) (1 pont); **d)** 1. A magánéletben megengedhetőnek tartotta. (Más, tartalmilag azonos válasz is elfogadható.) (0,5 pont); 2. A közéletben elutasította vagy Elutasította, hogy az országnak több hivatalos nyelve is legyen. (Más, tartalmilag azonos válasz is elfogadható.) (0,5 pont); **e)** 6. (0,5 pont)

20. A feladat az 1848/49. évi magyar szabadságharccal kapcsolatos. (K/4)

Oldja meg a feladatokat a térképábrázolat és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont)

a) Isaszeg; **b)** Buda; **c)** A császári (fő)sereg bekerítése / megsemmisítése. (Tartalmilag hasonló, más helyes válasz is elfogadható.); **d)** 1.

21. A feladat a reformkori Magyarország történetével kapcsolatos. (K/4)

Oldja meg a feladatokat a forrás és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

a) cenzúra; **b)** sajtószabadság / szólásszabadság / a szabad véleménynyilvánításhoz való jog; **c)** országgyűlés / rendi gyűlés / törvényhozás / törvényhozó hatalom / diéta; **d)** 1848

22. A feladat az osztrák–magyar kiegyezés megszületésének okaihoz kapcsolódik. (K/3)

Fogalmazza meg saját szavaival, mivel indokolják a források szerzői a kiegyezés megkötésének szükségességét! (Elemenként 1 pont.)

a) A külföldi segítség / a forradalom kirobbanása bizonytalan volt. *vagy* Így el lehetett kerülni a fegyveres harcot. *(Tartalmilag hasonló, más helyes válasz is elfogadható.)*

b) A független Magyarország nem lett volna elég erős. *(Tartalmilag hasonló, más helyes válasz is elfogadható.)*

c) Az önkényuralom gátolta a gazdasági fejlődést. *(Tartalmilag hasonló, más helyes válasz is elfogadható.)*

23. A feladat az 1848/49-es forradalom és szabadságharc történetével kapcsolatos. (K/4)

Oldja meg a feladatokat a térképvázlatok és ismeretei segítségével!

a) 1. – C); 2. – B); 3. – A); **b)** Görgey (Görgei) Artúr (1 pont); **c)** Kápolna (1 pont); **d)** C) (1 pont)

24. A feladat Magyarország dualizmus kori nemzetiségi viszonyaival kapcsolatos. (K/3)

Nevezze meg azt a népcsoportot, amelyikre az adott állítás vonatkozik! Írja a népcsoport elnevezése mellé a térképvázlaton négyzettel jelölt területek közül annak a sorszámát, ahol az adott népcsoport a többségi lakosságot alkotta! Egy helyre egy sorszámot írjon, három sorszám kimarad. (Elemenként 0,5 pont.)

a) horvát(ok), 5.; **b)** szlovák(ok), 1. *(A népcsoport elnevezéseként elfogadható még: tót / tótok.); c)* szerb(ek), 4. *(A népcsoport elnevezéseként elfogadható még: rác / rácok.)*

25. A feladat a reformkori Magyarország kulturális életével kapcsolatos. (K/4)

Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

a) (Magyar Tudományos) Akadémia / MTA / Magyar Tudós Társaság; **b)** A magyar nyelvű tudományos élet megteremtését tűzte ki célul. / Feladatának tekintette a nyelvművelést. *(Tartalmilag hasonló, más helyes válaszok is elfogadhatóak.); c)* D); **d)** Széchenyi István

1. A feladat az 1. világháború utáni Magyarországgal kapcsolatos. (K/4)

Egészítse ki a bethleni konszolidációra vonatkozó írást az alábbi törvénycikknek, valamint ismeretei felhasználásával! (Elemenként 1 pont)

a) Bethlen–Peyer; b) (Magyar) Nemzeti Bankot; c) népszövetségi (elfogadható: külföldi); d) pengőt

2. A feladat a két világháború közötti magyar társadalommal kapcsolatos. (K/4)

Az első táblázatban 4 társadalmi csoport rossz társadalmi kategóriában szerepel. Írja a második táblázatba a helyes megoldást! (Elemenként 0,5 pont.)

A társadalmi kategória, ahová valójában tartozik	A rossz helyen szereplő társadalmi csoport neve
Kispolgárság	Birtokos parasztság
Elit	Nagypolgárság
Alsó osztály	Agrárproletariátus
Középosztály	Értelmiségiek

3. A feladat a két világháború közötti magyar társadalomra vonatkozik. (K/3)

Döntse el az állításokról, hogy azok melyik táblázat alapján állapíthatók meg! Választását X-szel jelölje! (Elemenként 0,5 pont.)

a) 2. táblázat; b) egyik sem; c) 1. táblázat; d) 1. táblázat; e) mindkettő vagy 2. táblázat; f) egyik sem

4. A feladat Magyarország II. világháborús részvételével kapcsolatos. (K/4)

Válaszoljon a kérdésekre a források és ismeretei alapján! (Elemenként 0,5 pont.)

a) 1. 1938; 2. 1940; 3. 1941 (Elfogadható megoldás még, ha a vizsgázó időrendben szerepelteti az 1939-es évszámot a fenti három évszám valamelyike helyett.); b) Horthy Miklós; c) Politikai: a kormány leváltása vagy német támogatású kormány alakítása. Katonai: a magyar katonai részvétel fokozása a háborúban vagy német megszállás. Társadalmi: a zsidókérdés „megoldása” vagy zsidóüldözés.

d) Magyarország önállóságának megszüntetése vagy megakadályozni, hogy Magyarország angol, orosz érdekeket szolgáljon vagy a Harmadik Birodalom védelme.

5. A feladat Magyarország I. világháború utáni helyzetével kapcsolatos. (K/3)

Válaszoljon a kérdésekre a forrás és ismeretei segítségével! Használja a Történelmi atlaszt!

a) Ausztria, Csehszlovákia, Románia, Jugoszlávia/Szerb–Horvát–Szlovén Királyság (Elemenként 0,5 pont.); b) etnikai elvek (0,5 pont); c) Kisantant (1 pont)

6. A következő feladat Magyarország II. világháborús veszteségeire vonatkozik. (K/4)

Válaszoljon a kérdésekre a források és saját ismeretei alapján!

a) infrastruktúra (0,5 pont); b) Pl.: légitámadások vagy frontharcok vagy a német és szovjet hadseregek rekvirálása stb. (Bármely hasonló értelmű válasz elfogadható.) (Elemenként 1 pont.); c) A harcok sújtották a polgári lakosságot is, vagy a holokauszt miatt, vagy a front átvonult az országon, vagy bombázások stb. (Bármely hasonló értelmű válasz elfogadható.) (1 pont); d) a Don-kanyarban vagy Voronyezs környékén (0,5 pont)

7. A feladat Magyarország gazdaságtörténetére vonatkozik. (K/2)

Válaszolja meg röviden ismeretei alapján a táblázathoz kapcsolódó kérdéseket! (Elemenként 0,5 pont)

a) kb. tízezerszeresére; **b)** infláció (pénzromlás) *(Esetleg elfogadható az áremelkedés is.); c)* Az I. világháború, A trianoni béke (az Osztrák–Magyar Monarchia megszűnése)

8. A feladat a magyarországi holokausztra vonatkozik. (K/3)

Válaszoljon a forrás és ismeretei segítségével a kérdésekre!

a) A deportáltak elszigetelése a többi lakostól *vagy a félrevezetés, megtévesztés a deportálás célját illetően vagy az információkhoz való hozzájutás megakadályozása. (1 pont) (Más, hasonló értelmű helyes válasz is elfogadható.); b)* magyar rendőrség, csendőrség; a német Gestapo (Elemenként 0,5 pont.); **c)** 1. gettó; 2. deportálás (Elemenként 0,5 pont.)

9. A feladat a két világháború közötti magyar külpolitikával kapcsolatos. (K/4)

Válaszoljon a kérdésekre a források és ismeretei segítségével!

a) az első világháborút lezáró *vagy trianoni békeszerződés (0,5 pont), 1920. június 4. (0,5 pont); b)* Kisantant (0,5 pont); **c)** a népszövetségi alapokmány 19. pontja lehetővé teszi a revízió felvetését a Népszövetség előtt, illetve erre vonatkozó javaslat benyújtását a Népszövetséghez; a békeszerződés (ún. Millerand-féle) kísérőlevele felveti annak lehetőségét, hogy a nemzeti szempontból igazságtalan határokat később módosítsák (Elemenként 0,5 pont.) *(Más, tartalmilag helyes válasz is elfogadható.) d)* A kisantant államok – szerződésük értelmében – egymással egyetértőleg járnak el Magyarországgal kapcsolatban. (1 pont) *(Más, tartalmilag helyes válasz is elfogadható.) e)* elveti (0,5 pont) *(Más, tartalmilag helyes válasz is elfogadható.)*

10. A feladat Magyarország első világháború utáni történelméhez kapcsolódik. (K/5)

Válaszoljon a kérdésekre a források és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

a) Pl.: A magyar gazdaság elveszti korábbi biztos vámmentes piacait *vagy csak vámhatárokon keresztül szerezheti be a korábban vámmentesen behozható árukat. (Más, hasonló értelmű helyes válasz is elfogadható.) b)* Pl.: kőszó, Máramarossziget *vagy Dész vagy Torda; földgáz, Varasd vagy Nagyváradi környéke; szén, a Zsil völgye. (Helységnév helyett táj, körzet, völgy stb. is megfelel.) c)* Az erdőterületek zöme az új határokon túlra került. **d)** Pl.: A megmaradt vasúthálózathoz képest aránylagosan kevesebb mozdony és teherkocsi marad az országban. *vagy Fontos vonalak elszakításával megcsonkul a dualizmus korában megépült hálózat. (Más, hasonló értelmű helyes válasz is elfogadható.) e)* Jótétel fizetése.

11. A feladat a magyarországi zsidóság vészszakoszával kapcsolatos. (K/4)

Válaszoljon a kérdésekre a források és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

a) (állampolgári) jogegyenlőség *vagy törvény előtti egyenlőség; b)* igen; **c)** igen; **d)** 3.

12. A feladat az 1920-30-as évek Magyarországnak társadalmi rétegződésével foglalkozik.

Válaszoljon a kérdésekre a források és ismeretei segítségével! (K/4)

a) kb. 50%; **b)** nagybirtokosok *vagy nagypolgárok vagy a középosztály; c)* 33-szorosát; **d)** várható átlagos élettartam növekedése, egészségügyi ellátás javulása, halálozási ráta csökkenése, természetes szaporodás

13. A feladat a két világháború közötti Magyarország történetére vonatkozik. (K/3)

Válaszoljon a kérdésekre a források és ismeretei segítségével!

- a) a nagyobb lakások kisebb százalékban fordulnak elő (0,5 pont)
b) Minél nagyobb a lakás, annál jellemzőbb a cselédtartás. (0,5 pont)
c) A 2 szobásnál nagyobb lakás esetében nem jellemző az albérlőtartás. *vagy* Minél nagyobb a lakás, annál kevésbé jellemző az albérlőtartás. (0,5 pont)
d) Minél nagyobb a lakás, annál jellemzőbb a fürdőszobával való ellátottság. (0,5 pont)
e) Pl.:
a) összefüggésre: A nagy lakások bérlése, megvétele, fenntartása drága, emiatt irántuk kisebb a kereslet.
b) összefüggésre: A cselédtartás íratlan követelmény az alsó középosztálytól felfelé. *vagy* A nagy lakások gazdag lakói számára nem jelent különösebb anyagi terhet a cselédtartás.
c) összefüggésre: A nagy lakásokban élők jobb anyagi helyzetük miatt kevésbé szorulnak rá az albérlőtartásból származó kiegészítő jövedelemre.
d) összefüggésre: Az egyszobás lakások a szegény társadalmi csoportoknak épültek, a bérbeadó tulajdonosok számítása szerint nem tudnák megfizetni a fürdőszoba miatt magasabb lakbéreket. *vagy* A társadalmi presztízs és a vagyoni helyzet emelkedésével nő a fürdőszobahasználat iránti igény. *vagy* A főváros közművesítésével technikailag egyre nagyobb mértékben lehetséges a fürdőszoba-építés, de az építetők (tulajdonosok) csak a vagyonosabbak fizetőképes keresletének arányában hajlandók erre. (Okonként 0,5 pont)
(*Más, hasonló értelmű, reális összefüggést bemutató válaszok is elfogadhatók.*)

14. A feladat Magyarország két világháború közötti külpolitikájához kapcsolódik. (K/3)

Válaszoljon a kérdésekre a forrás és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

- a) A trianoni katonai korlátozásokét (pl. sorozás/hadkötelezettség, létszámkorlátok, fegyverzetkorlátozások); b) Franciaország meggyengülése *vagy* Németország megerősödése *vagy* a Berlin-Róma tengely létrejötte; c) bevonulás Kárpátaljára (*Minden hasonló értelmű válasz elfogadható.*)

15. A feladat Magyarország két világháború közötti történelméhez kapcsolódik. (K/4)

Döntse el, hogy a felsorolt három-három állítás közül melyik a helyes! Karikázza be a helyes állítás sorszámát! A táblázatban az 1920-as Nagyatádi-féle földreform eredményét láthatja. (Elemenként 1 pont.)

- a) 2.; b) 1.; c) 2.; d) 1.

16. A feladat a két világháború közti magyar társadalom rétegződéséhez kapcsolódik. (K/3)

Oldja meg a feladatokat a forrás és ismeretei alapján!

- a) nagypolgárság *vagy* nagytőkések (1 pont)
b) (Elemenként 0,5 pont, összesen 2 pont.)
A) Földbirtokkal rendelkeztek. *vagy* Vidéki kúriát tartottak fenn. *vagy* Vadászatokat szerveztek. (*Minden hasonló értelmű válasz elfogadható.*)
B) A forrás szerzőjének apja vadászataira minisztereket is meghívott. (*Minden hasonló értelmű válasz elfogadható.*)

17. A feladat a trianoni béke társadalmi következményeivel kapcsolatos. (K/3)

Rendelje a forrásokhoz a leginkább hozzájuk illő állítást! (Elemenként 1 pont.)

1. – d); 2. – c); 3. – e)

18. A feladat az ellenforradalmi rendszer konszolidációjával kapcsolatos. (K/5)

Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével!

a) királyság *vagy* monarchia (1 pont); **b)** D) (1 pont); **c)** Horthy Miklós (1 pont); **d)** Megkísérelt visszatérni a magyar trónra *vagy* A (második) királypuccs. *(Más, tartalmilag azonos válasz is elfogadható.)* (1 pont); **e)** A polgári (demokratikus) forradalom *vagy* az őszirózsás forradalom (0,5 pont), proletárforradalom *vagy* a Tanácsköztársaság (0,5 pont)

19. A feladat a magyarországi nyilas mozgalomhoz kapcsolódik. (K/4)

Válaszoljon a kérdésekre a forrás és ismeretei segítségével!

a) történelmi Magyarország *vagy* Kárpát-medence *vagy* Nagy-Magyarország (1 pont); **b)** csak az országos számarányuknak megfelelően lehetnének jelen a különböző foglalkozási ágakban (1 pont); **c)** javítana: részesedés a profitból *vagy* nyugdíjjogosultság (0,5 pont); rontana: szakszervezetek megszüntetése *vagy* sztrájkjog eltörlése (0,5 pont); **d)** fasizmus, nemzetiszocializmus (vagy nácizmus) (Elemenként 0,5 pont.) *(A válaszok más megfogalmazásban is elfogadhatók, amennyiben helyesek, ill. más helyes megoldás is elfogadható.)*

20. A feladat Bethlen István kormányának külpolitikájával kapcsolatos. (K/4)

Nevezze meg a térképvázat és ismeretei segítségével azokat az államokat, amelyekre a leírások vonatkoznak! (Elemenként 1 pont.)

a) Szerb–Horvát–Szlovén Királyság *vagy* Jugoszlávia; **b)** Olaszország *vagy* Olasz Királyság; **c)** Ausztria; **d)** Szovjetunió *vagy* Szovjet-Oroszország

21. A feladat a magyarországi holokauszt történetéhez kapcsolódik. (K/4)

Nevezze meg szakkifejezéssel azokat a zsidóellenes intézkedéseket, amelyeknek a foganatosítását a képek ábrázolják! (Elemenként 1 pont.)

a) munkaszolgálat (bevezetése); **b)** gettó(sítás); **c)** deportálás (a koncentrációs / haláltáborokba); **d)** sárga csillag (viselésének elrendelése) *(A helyes válaszok más, szakszerű megfogalmazásban is elfogadhatók.)*

22. A feladat a két világháború közti magyar külpolitikához kapcsolódik. (K/4)

Állapítsa meg a források és ismeretei alapján, hogyan folytatódnak a magyar külpolitika törekvéseire és mozgásterére vonatkozó állítások! Karikázza be a helyes befejezés sorszámát! Segítségül az egyes állításoknál megadtuk azoknak a forrásoknak a betűjelét, amelyekből a helyes megoldás kikövetkeztethető. (Elemenként 1 pont.)

a) 2.; **b)** 3.; **c)** 1.; **d)** 2.

23. A feladat Magyarország két világháború közötti gazdaságtörténetéhez kapcsolódik. (K/4)

Válaszoljon a kérdésekre a források és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

a) Az infláció megszüntetése.; **b)** A Magyar Nemzeti Bank létrehozása.; **c)** Megszűnt a(z) Osztrák–Magyar Monarchia) közös pénzneme / Az utódállamok saját pénzt bocsátottak ki.; **d)** Magyarország (népszövetségi) kölcsönt kapott. *(A válaszok más megfogalmazásban is elfogadhatók.)*

24. A feladat a két világháború közötti magyar társadalommal kapcsolatos. (K/3)

A szöveges források egy-egy társadalmi réteg életkörülményeiről szólnak. Írja a szöveges források után annak a képnek a betűjelét, amelyik a leginkább jellemző az adott társadalmi rétegre! *Egy kép kimarad.* (Elemenként 1 pont.)

a) B); b) A); c) D)

25. A feladat Magyarország második világháborús részvételével kapcsolatos. (K/4)

Válaszoljon a kérdésekre a források és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

a) 1944; b) Németország/Német Birodalom/Nagynémet Birodalom (*Elfogadható még: Harmadik Birodalom.*); c) Magyarország hadszíntérré válása / pusztulása. (*Magyarország háborús veresége nem fogadható el.*) (*Tartalmilag azonos válasz, más megfogalmazásban is elfogadható.*); d) A háborúból való kiugrással. / Fegyverszünetet akartak kötni a Szovjetunióval. (*Tartalmilag azonos válasz, más megfogalmazásban is elfogadható.*)

26. A feladat a trianoni békeszerződéshez kapcsolódik. (K/4)

Melyik országra/ország részre vonatkoznak az állítások? Írja a megfelelő ország/ország rész sorszámát a vonalra! (Elemenként 1 pont.)

a) 2., b) 4., c) 5., d) 3.

27. A feladat Magyarország második világháborús veszteségeihez kapcsolódik. (K/3)

Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével!

a) A), D) (*Pont abban az esetben adható, ha a vizsgázó kizárólag a két megfelelő választ karikázta be. 0,5 pont nem adható.*) (1 pont); b) A) – 1., 6. (*A sorrend felcserélhető*); B) – 2.; C) – 5. (Elemenként 0,5 pont.)

1. A feladat a Kádár-korszakra vonatkozik. (K/3)

Oldja meg a feladatokat a karikatúra felhasználásával! (Elemenként 1 pont.)

- a) Pl. nincs szabadideje; *vagy* elhanyagolja a családját; *vagy* a társas kapcsolatai beszűkülnek; *vagy* túlhajszolt, egészségügyi állapota romlik.
b) Pl. a főállás alacsony bére; *vagy* megélhetési gondok; *vagy* így jutottak többletjövedelemhez.
c) Pl. ellenkezett a társadalmi egyenlőség tanával; *vagy* a másodállás növelte a jövedelmi különbséget, így aláásta a rendszer által meghirdetett társadalmi egyenlőséget.

2. A feladat a Kádár-korszak társadalmi jelenségeihez kapcsolódik. (K/3)

A karikatúra a kor egyik jellegzetes társadalmi jelenségét mutatja be. Válaszoljon a rajzhoz kapcsolódó kérdésekre! (Elemenként 1 pont.)

- a) a magánéletben; b) második gazdaság (magánszektor, másodállás); c) Nem. Pl.: A hivatalos ideológia közösségi embertípus megteremtését fogalmazta meg. *vagy* A hatalom ellentmondásosan kezelte (pl. ideológiailag elítélte, aktuálpolitikailag támogatta. Más hasonló jellegű válaszok is elfogadhatók.) (Csak indoklással együtt adható pont.)

3. Az alábbi feladat a Rákosi-korszakra vonatkozik. (K/2)

Döntse el, hogy a források közül melyikből szerezhetők meg a felsorolt információk! (Tegyen X jelet a megfelelő helyre!) (Elemenként 0,5 pont.)

- a) Táblázat; b) Egyik sem; c) Szöveg; d) Kép

4. A feladat Magyarország II. világháború utáni történelmére vonatkozik. (K/3)

Válaszoljon a kérdésekre a források és ismeretei alapján! (Elemenként 0,5 pont.)

- a) Pl. állampolgárság elvesztése, magánvagyon állami kezelése, munkakötelezettség; b) a kollektív bűnösség elve; c) A Csehszlovákiából Magyarországra irányuló magyar népmozgás bekarikázása. (Esetleg szövegszerű utalás erre a nyílra a feladat kipontozott részén.); d) A csehszlovák–magyar lakosságcsere egyezményel. (Más, tartalmilag helyes megoldás is elfogadható.); e) A győztesek az egész nemzetiséget felelősnek tartották a náccal való együttműködésben.

5. A feladat a Kádár-korszakra vonatkozik. (K/5)

Elemezze ismeretei segítségével a táblázatok adatait a megadott szempontok szerint!

- a) 1956–1989 (Elemenként 0,5 pont); b) növekedés (fehérjék, cukor, zsírok, zöldség-gyümölcs) (1 pont) csökkenés (liszt, rizs, burgonya) (1 pont); c) A háztartási munkák időigénye csökkent *vagy* megnövekedett a szabadidő. (0,5 pont); d) növekedés (0,5 pont) pl.: a túlhajszolt életmód; az egyéni boldogság keresése; a családi kapcsolatok bomlása; a fiatalok kiúttalansága. (1 pont) (A c) és d) pontra más, hasonló értelmű megoldás is elfogadható.)

6. A feladat a Rákosi-korszak életmódtörténetéhez kapcsolódik. (K/4)

Döntse el a felsorolt adatok és ismeretei alapján, hogy a megállapítások igazak vagy hamisak! Írjon X jelet a táblázat megfelelő helyére! (Elemenként 1 pont.)

- a) hamis; b) hamis; c) igaz; d) igaz

7. A feladat az 1956-os magyar forradalomra és szabadságharcra vonatkozik. (K/2)

Válaszoljon a kérdésekre!

- a) Kommunista diktatúra *vagy* pártállami rendszer *vagy* Rákosi-rendszer *vagy* „népi demokrácia” (0,5 pont); b) 1956. X. 23. (1 pont) (Csak a teljes dátumra adható 1 pont, fél pont nem adható.); c) Sztálin a

diktatúra megszemélyesítője vagy Sztálin az idegen elnyomás, a zsarnokság megszemélyesítője. (0,5 pont) *(Más, hasonló értelmű helyes válasz is elfogadható.)*

8. A feladat a magyar rendszerváltáshoz kapcsolódik. (K/4)

Csoportosítsa a forrás pontjait a megadott szempontok szerint! Írja a pontok sorszámát a táblázat megfelelő helyére! Segítségül néhányat beírtunk. (Elemenként 0,5 pont.)

a) 1, 3; b) 6; c) 5; d) 8, 9; e) 11, 12.

9. A következő feladat a rendszerváltás időszakára vonatkozik. (K/4)

Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével!

a) (Elemenként 0,5 pont.) Az elmúlt 50 évben mindvégig hivatalos ünnep volt: március 15., augusztus 20.; Csak a rendszerváltásig volt hivatalos ünnep: április 4., november 7.; 1989 óta hivatalos ünnep: október 23.; b) sajtószabadság (1pont); c) 12 pontban megfogalmazott követelések; március 15-i időpont (Elemenként 0,5 pont.)

10. A feladat a II. világháború utáni magyar történelemre vonatkozik. (K/3)

Válaszoljon a kérdésekre a forrás és ismeretei alapján!

a) kommunista párt *vagy* Magyar Kommunista Párt *vagy* MDP (Magyar Dolgozók Pártja) (1 pont); b) Pl.: Ügynökök beépítése más pártokba. *vagy* Más pártok tisztségviselőinek megszarolása. *vagy* A miniszterelnök telefonjainak lehallgatása. *vagy* Más pártok vezetőinek lehallgatása. (Elemenként 0,5 pont.) *(Egyéb hasonló tartalmú és a szövegből kielemezhető válaszok is elfogadhatók.);* c) Rákosi-rendszer *vagy* diktatúra *vagy* pártállam *vagy* proletárdiktatúra *vagy* totális diktatúra *vagy* egypártrendszer *vagy* kommunista diktatúra (1 pont)

11. A feladat az 1956-os magyar forradalomhoz kapcsolódik. (K/3)

Válaszoljon a kérdésekre az 1956-os forradalom és szabadságharc eseményeit leíró forrásrészletek és ismeretei alapján!

a) A), D) (Elemenként 0,5 pont, összesen 1 pont.); b) E) (1 pont); c) Nagy Imre (1 pont)

12. A feladat a Rákosi- és a Kádár-korszak életviszonyaival kapcsolatos. (K/3)

Döntse el a következő viccekről és plakátokról, hogy a Rákosi- vagy a Kádár-korszakra vonatkoznak! Írja betűjeleiket a táblázat megfelelő helyére! (Elemenként 0,5 pont.)

Rákosi-korszak: B), C), E), F); Kádár-korszak: A), D)

13. A feladat a Rákosi-korszakkal kapcsolatos. (K/3)

Oldja meg a feladatot a források és ismeretei segítségével!

a) C), D) *(A válaszok fordított sorrendben is elfogadhatóak.)* (Elemenként 0,5 pont, összesen 1 pont.); b) Ezzel lehet megalapozni a jövőbeli fellendülést *vagy* A fejlődés érdekében takarékosagra van szükség. *(Más, tartalmilag hasonló válasz is elfogadható.)* (1 pont); c) tervgazdálkodás / tervgazdaság / tervutasításos rendszer (1 pont)

14. A feladat az 1989/90-es magyarországi rendszerváltással kapcsolatos. (K/3)

Részleteket olvashat az alkotmány 1989-ben elfogadott szövegéből. Oldja meg a feladatokat a forrásrészletek és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

a) 3.; b) köztársasági elnök; c) piacgazdaság, tőkés / kapitalista gazdaság / (szabadverseny) kapitalizmus

15. A feladat Magyarország második világháború utáni történetéhez kapcsolódik. (K/4)

Döntse el, melyik évhez köthetőek a források! A felsorolt évszámok közül válasszon! Írja az évszámot a táblázat megfelelő sorába! Két évszám kimarad. (Elemenként 1 pont.)

a) 1956; b) 1989; c) 1945; d) 1952

16. A feladat Magyarország történetének a második világháborútól a rendszerváltásig tartó időszakával kapcsolatos. (K/4)

Oldja meg a feladatokat a Szovjetunió második világháborús szerepvállalására vonatkozó források és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

a) C); b) A); c) B); d) A szovjet seregek megszállták Magyarországot. vagy A szovjet vezetés beavatkozott a magyar politikai életbe. (Tartalmilag hasonló, más helyes válasz is elfogadható. A forrásban szereplő állítások tagadása önmagában nem fogadható el helyes válaszként.)

17. A feladat a magyarországi rendszerváltással kapcsolatos. (K/5)

Oldja meg az 1989. március 15-én *Mit kíván a magyar nemzet?* címmel megjelent ellenzéki követelések egyes pontjaihoz kapcsolódó feladatokat! (Elemenként 1 pont.)

a) sajtószabadság / szólásszabadság / szabad véleménynyilvánításhoz való jog (Tartalmilag hasonló, más helyes válasz is elfogadható.)

b) vallásszabadság / lelkiismereti szabadság (Tartalmilag hasonló, más helyes válasz is elfogadható.)

c) a magántulajdonhoz való jog / a vállalkozás szabadsága (Tartalmilag hasonló, más helyes válasz is elfogadható.)

d) A szovjet csapatok kivonása. (Tartalmilag hasonló, más helyes válasz is elfogadható.)

e) Nagy Imre újratemetése / rehabilitálása vagy Október 23. nemzeti ünneppé nyilvánítása. (Tartalmilag hasonló, más helyes válasz is elfogadható.)

18. A feladat a Kádár-korszak gazdaságával kapcsolatos. (K/4)

Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

a) D); b) C); c) kevés / rossz minőségű nyersanyag (Tartalmilag azonos válasz, más megfogalmazásban is elfogadható.); d) A téveszkebe való belépés (jellemzően) nem önként történt. (Tartalmilag azonos válasz, más megfogalmazásban is elfogadható.)

19. A feladat a Rákosi-korszakhoz kapcsolódik. (K/4)

Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

a) Sztálin halála; b) a szovjet minta másolása (Elfogadható még: nemzeti vonások hiánya, kommunista jelképek szerepeltetése.); c) személyi kultusz; d) politikai terror / politikai ellenfelek megfélemlítése (A válaszok más megfogalmazásban is elfogadhatók, valamint más helyes válasz is elfogadható, ha a képre vonatkoznak és érdemi információt tartalmaznak.)

20. Az alábbi feladat a XX. századi magyarság sorsára vonatkozik. (K/3)

Töltse ki az életrajzi leírás felhasználásával a szöveg alatt található táblázatot, illetve válaszoljon a kérdésre! Használja a Történelmi atlaszt! (Elemenként 0,5 pont)

a)

	Állam, államalakulat (ország) neve
1. Ferenc József halálakor	(Osztrák–Magyar) Monarchia <i> vagy </i> Ausztria-Magyarország
2. A kisantant létrejöttekor	Csehszlovákia
3. Az újabb viláégégés idején	Magyarország <i> vagy </i> Magyar Királyság
4. A kommunista diktatúra alatt	Szovjetunió
5. Jelenleg	Ukrajna

b) Kárpátalja

21. A feladat a Kádár-korszak mindennapjaihoz kapcsolódik. (K/4)

Nevezze meg az adatok tanulmányozása után a meghatározásokhoz tartozó élelmiszereket! Írja valamelyik, a felső táblázatban szereplő élelmiszer nevét a megfelelő meghatározás mellé az alsó táblázatba! (Elemenként 1 pont.)

a) liszt / kenyér; **b)** hús; **c)** cukor; **d)** burgonya

1. A következő feladat a magyarországi rendszerváltozással kapcsolatos. (K/4)

Jelölje X jellel a táblázatban, melyik szöveg igazolja a megadott állításokat! (Elemenként 1 pont)

a) 2. szöveg; b) 1. szöveg; c) mindkettő; d) egyik sem

2. A feladat a magyar választási rendszerhez kapcsolódik. (K/5)

Egészítse ki az ábra értelmezésével a hiányos szöveget! (Elemenként 1 pont.)

a) általános; b) közvetlenül; c) titkosan; d) egyéni; e) területi vagy párt

3. A feladat a magyarországi társadalmi viszonyok átalakulására vonatkozik. (K/3)

Válaszoljon a kérdésekre a táblázatok alapján! (Elemenként 1 pont.)

a) 3. tőkések; b) 2. Vegyes tulajdonra épülő gazdaság, melyben meghatározó szerepű a magántulajdon.;
c) 1. a munkanélküliség növekedése

4. A feladat a hazai romák kulturális és társadalmi helyzetéről szól. (K/4)

Döntse el az idézet és a fényképek alapján, hogy az állítások igazak-e vagy hamisak! (Válaszát X jellel jelölje!) (Elemenként 1 pont.)

a) hamis; b) igaz; c) hamis; d) igaz

5. A feladat az állampolgári jogok gyakorlásához kapcsolódik a mai Magyarországon. (K/4)

Válaszoljon a kérdésekre az Alkotmány részleteinek felhasználásával! (Elemenként 0,5 pont.)

a) 70/A. § (1); b) 69. § (3); c) országos népszavazás vagy helyi népszavazás vagy országos népi kezdeményezés vagy helyi népi kezdeményezés (Bármelyik két válasz elfogadható.);

d) 1. Polgármesterré választható az önkormányzati választáson.; 2. Az önkormányzati választáson választó.; 3. Országgyűlési képviselővé választható.; 4. Országgyűlési képviselőt választhat az országgyűlési választáson.; 5. Helyi kérdésekben kiírt népszavazáson megilleti a részvétel joga.;

e) Megválasztható: helyi önkormányzati képviselő. Nem választható meg: polgármester vagy főpolgármester.

6. A feladat a magyar országgyűlési választásokkal kapcsolatos. (K/4)

Válaszoljon a kérdésekre az ábra, a szöveg és ismeretei felhasználásával!

a) A szavazásra jogosult állampolgárok vagy választópolgárok szavazati alapján. (Az is jó megoldás, ha a vizsgázó leírja a választásra jogosultság kritériumát.) (1 pont); b) Az egyéni választókerületben vagy az egyéni jelöltek között. (1 pont); c) A pártok által jelölt országgyűlési képviselők vagy a pártlistán szereplő képviselők. (1 pont); d) 1) Egyéni választókerületi listán lévő emberekre., 2) Pártokra. (Elemenként 0,5 pont.)

7. A feladat napjaink Magyarországra vonatkozik. (K/4)

a) Válassza ki a felsorolásból ismeretei segítségével azt a politikai rendszert, amelyik a leginkább párosítható a mellékelt ábrával! Megoldását aláhúzással jelölje! (1 pont)

a) parlamentáris demokrácia (1 pont); b) pl. parlamenti választások; a végrehajtó hatalomtól független országgyűlés; független bíróságok; a kormányzat intézményes ellenőrzése (pl. Állami Számvevőszék); a törvényhozás intézményes ellenőrzése (Alkotmánybíróság) (Elemenként 1 pont.) (Más, hasonló értelmű helyes válasz is elfogadható.)

8. A feladat a mai magyar társadalomra vonatkozik. (K/3)

Válaszoljon a kérdésekre a források és ismeretei segítségével!

- a)** • (a születésszám) csökken (0,5 pont) • (a halálozások száma) emelkedik/növekszik (0,5 pont);
b) 1981-től a halálozások száma meghaladja a születéseket. *vagy* 1981-től a természetes szaporodást felváltja a természetes fogyás. *(Más, hasonló értelmű helyes válasz is elfogadható.)*
c) Pl.: A népesség elöregedik *(vagy: egy nemzedéken belül nő a nyugdíjra jogosultak száma)*, az aktív korúak aránya viszont csökken. *vagy* A kevesebb aktív kereső nyugdíjjárulékaiból egyre nehezebb kifizetni a növekvő számú nyugdíjas réteg nyugdíját. *(Más, hasonló értelmű helyes válasz is elfogadható.)*

9. A feladat Magyarország jelenkori demográfiai helyzetével kapcsolatos. (K/3)

Válaszoljon a kérdésekre a források és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

- a)** városiasodás *vagy* urbanizáció *(Elfogadható még a migráció, városodás is.)*; **b)** egyre több (kisebb lélekszámú) település kapott városi rangot *(Más, tartalmilag helyes válasz is elfogadható.)*; **c)** az össznépesség/összlétszám növekedésével (demográfiai növekedéssel) *vagy* az élveszületések számának növekedésével

10. A feladat a cigányság jelenkori problémáihoz kapcsolódik. (K/3)

a) Készítsen folyamatábrát a szöveg alapján! Olvassa el a szöveget, és állapítsa meg a felsorolt problémák közti ok-okozati viszonyt! Írja a megfelelő problémák számát a táblázat mezőibe! *Egy mező üresen marad. (Elemenként 0,5 pont.)*

- a)** (Elemenként 0,5 pont) magas munkanélküliségi arány – 2.; rossz egészségügyi állapot – 4. *vagy* 5.; önkormányzatiság beilleszkedési nehézségek – 6.; szegénység – 3.; aprófalvakba költözés – 4. *vagy* 5.;
b) diszkrimináció

11. A feladat a mai magyar alkotmányos rendhez kapcsolódik. (K/4)

Oldja meg a feladatokat a forrás és ismeretei segítségével!

- a)** C) (0,5 pont); **b)** nemzetiség *vagy* nemzeti és nyelvi kisebbség (0,5 pont); **c)** bolgár, cigány, görög, horvát, lengyel, német, örmény, román, ruszin, szerb, szlovák, szlovén, ukrán közül *bármelyik három* (Elemenként 0,5 pont); **d)** Az 1989. évi alkotmány (0,5 pont); **e)** Az „államalkotó tényező” kifejezés tartalma minőségileg magasabb szintű az anyanyelvi oktatás és a nemzeti kultúra ápolásának jogánál. (1 pont) *(Más hasonló értelmű megfogalmazások is elfogadhatók.)*

12. A feladat a mai magyarországi választási rendszerhez kapcsolódik. (K/3)

Egészítse ki a törvényszöveget a folyamatábra segítségével! A folyamatábrában található fogalmak közül hármat írjon be a törvényszöveg megfelelő kipontozott helyére! (Elemenként 1 pont.)

- a)** (1): eredményes; **b)** (2): érvénytelen; **c)** (3): eredménytelen

13. A feladat a szomszéd államokban élő magyar kisebbségek történetéhez kapcsolódik. (K/4)
Döntse el, hogy az alábbi állítaspárok tagjai közül melyik vonatkozik Szlovákiára (illetve Csehszlovákiára) és melyik Romániára! Az állítások sorszámát írja a táblázat megfelelő mezőibe! Használja a középiskolai történelmi atlaszt! (Soronként 1 pont.)

	Szlovákia (Csehszlovákia)	Románia
a)	1.	2.
b)	2.	1.
c)	2.	1.
d)	1.	2.

14. A feladat az elmúlt fél évszázad magyarországi demográfiai változásaival kapcsolatos. (K/4)
Oldja meg a feladatot a demográfiai változásokat bemutató grafikon és ismeretei segítségével!
 (Elemenként 1 pont.)

a) a születések számának csökkenése *vagy* a népesség növekedésének lassulása *vagy* a természetes szaporodás csökkenése; b) B); c) Az 1980-as években.; d) A)

15. A feladat az 1990 utáni Magyarországhoz, a helyi önkormányzatokhoz kapcsolódik. (K/3)
Döntse el a forrás és ismeretei alapján az alábbi állításokról, hogy igazak vagy hamisak! Tegyen „X”- jelet a megfelelő oszlopba! (Elemenként 0,5 pont.)

a) Hamis; b) Igaz; c) Hamis; d) Hamis; e) Hamis; f) Igaz

16. A feladat a határon túli magyarság helyzetével kapcsolatos. (K/3)
Válaszoljon a kérdésekre a forrás és ismeretei segítségével! (Elemenként 0,5 pont.)

- a) Magyarország / Magyar Királyság *(Elfogadható még: Osztrák–Magyar Monarchia.)*
 b) Csehszlovákia / Csehszlovák Köztársaság *(Elfogadható még: a feladathoz tartozó – forrásként átvett – térkép jelmagyarázatában szereplő hibás évszám miatt: Magyar Királyság / Magyarország. [A térkép ebben a formában megtalálható: Romsics Ignác: Magyarország története a XX. században, Osiris Kiadó, Bp., 2010. 250. oldal.] Csehszlovákia likvidálásának helyes dátuma 1939. március.)*
 c) Szlovákia és Magyar Királyság / Magyarország
 d) Csehszlovákia / Csehszlovák Köztársaság és Szovjetunió *(A c) és d) részfeladatnál a helyes válaszok eltérő sorrendben is elfogadhatók.)*

17. A feladat a magyar társadalommal kapcsolatos. (K/4)
Válaszoljon a kérdésekre a forrás és ismeretei alapján! (Elemenként 1 pont.)

a) szlovákok: (csehszlovák-magyar) lakosságcsere-egyezmény keretében hazánkat elhagyók nagy száma miatt *(Más, hasonló értelmű válasz is elfogadható.)* németek: (Németországba való) kitelepítésük miatt *(Más, hasonló értelmű válasz is elfogadható.);* b) cigány; c) magas népszaporulat

18. A feladat a rendszerváltás utáni Magyarország nemzeti és etnikai kisebbségeivel kapcsolatos. (K/4)
Oldja meg a feladatokat a forrás és ismeretei segítségével! (Egy-egy paragrafus száma több válaszban is szerepelhet.) (Elemenként 0,5 pont.)

a) 7. vagy 12. (0,5 pont); b) 17. (0,5 pont.); c) 7. (0,5 pont); d) 4. (0,5 pont.) e) cigány (vagy roma), német, szlovák, horvát, román, ukrán, szerb, szlovén, lengyel, görög, bolgár, ruszin, örmény (A

felsoroltak közül bármelyik négy, bármilyen sorrendben elfogadható.) (Elemenként 0,5 pont.)

19. A feladat a helyi önkormányzatokhoz kapcsolódik. (K/3)

Válassza ki a felsorolásból azokat az önkormányzati tisztségeket, intézményeket, amelyekre a törvényrészletek vonatkoznak! Írja a megfelelő tisztség, intézmény nevét a kipontozott vonalra! Egy helyre csak egy fogalmat írjon! (Elemenként 1 pont.)

a) képviselő-testület; **b)** polgármester; **c)** jegyző

20. A feladat a hazai romák helyzetével kapcsolatos. (K/4)

Döntse el a diagram és ismeretei segítségével, hogy az állítások igazak vagy hamisak-e! Írjon X jelet a táblázat megfelelő mezőjébe! (Elemenként 1 pont.)

a) Igaz; **b)** Hamis; **c)** Hamis; **d)** Igaz

21. A feladat Magyarország népesedéséhez kötődik a XX. század második felében. (K/4)

Oldja meg a feladatokat a forrás és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

a) A bevándorlók miatt kevésbé fogyott az ország népessége. *(A válasz más megfogalmazásban is elfogadható.)*

b) A rendszerváltás (után megnyíltak a határok) / a Ceausescu-rendszer bukása / feszült helyzet Romániában. *(A válasz más megfogalmazásban is elfogadható.)*

c) 1. Magyarország fejlettebb / gazdagabb *vagy* Magyarországon több a munkalehetőség / magasabb a kereset / jobbak az életkörülmények.; 2. A bevándorlók (zömükben) magyar nemzetiségűek / anyanyelvűek *vagy* a magyarokat érő jogsérelem / üldöztetés. *(A két válasz bármely sorrendben elfogadható. A válaszok más megfogalmazásban is elfogadhatók.)*

22. A feladat a mai Magyarország demográfiai jellemzőihez kapcsolódik. (K/2)

Válassza ki a korfa és ismeretei alapján az igaz állításokat! Karikázza be a négy igaz állítás betűjelét! (Elemenként 0,5 pont.)

A), B), C), E)

23. A feladat a hazai cigányság helyzetéhez kapcsolódik. (K/3)

Döntse el a grafikon és ismeretei segítségével, hogy melyik iskolatípusra igazak az állítások! Írjon X jelet a táblázat megfelelő mezőjébe! Egy sorban csak egy X jel szerepelhet. (Elemenként 1 pont.)

a) Középiskola; **b)** Felsőoktatási intézmény; **c)** Általános iskola

24. A feladat a jelenkori Magyarország választási rendszeréhez kapcsolódik. (K/2)

Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével! (Elemenként 0,5 pont.)

a) 1989: 210, 2011: 93; **b)** 1989: második fordulót kell tartani; 2011: X párt jelöltje nyer *(A válaszok más szakszerű megfogalmazásban is elfogadhatók.)*